

Suoleman Neaja,

Vertausten alla /

Armon ajan oikiari fäyt-
tämiseri /

Sutkisteldu

Ulcawaiselda.

TURUSU

Prändäty Joh. Christ. FRENCKELIDÄ,

Suonna 1769;

* * * * *
* * * *

Siheljäinen ja surkia meno
on caicein ihmisten elä-
mällä / Hamasta Ntiin
cobdusta siihen asti kuin he jäl-
lens maahan haudatan / joca on
meidän caicein Nittimme. Tääl-
lä on aina murhe / pelco ja wiij-
mein cuolema odotettawana / niin
sen kuin suuresa cunnlusa istu /
cuin haltwimmangin maan pääl-
lä, Syr. 40 : 1 / 2 / 3. Ja jot-
ta toimellisesti waeldanet otwat /
tulewat rauhaan ja lepätwät cam-
mioisansa. Esai. 57 : 2.

Saikkein niitten huvitusten siwusa,
jotca ihmisten, himoja suositteles
wat, ja sen makeuden ohesa, joo
ta he elämän suloisudesta nautis
kemat, ei he euitengan ole muuta kuin wi
heljäiset. Cocola se cunnia, joca heitä ymbä
rinsä warjoo, ei estä heitä lopulla niin cuka
ta. Heidän ajallinen toiwonsa, joca on se
wijmeinen caikesta maallisesta hywästä, pitä
raukeman niin woimallisen wihollisen edesä,
cui cuoleman on: Sitten on jo caurwan aiccaa, cui
cuoleman tapaus ruwettiin hawaikemaan epäile
mättömäri asiari. Jocapäiwäinen coettelemus
saatta sen lyhinajattelewaisengin päättämään
lopustansa yhdenealdaisesti caikein eläwitten
cansa. Niin ei siis taida olla yhtäkän joca
ei, isiänsä huvitellen, ajatellesansa, että hän
elä, täydy mieleensä myös johdatta sitä työ
läistä totuutta, että hänen ferta pitä cuoles
man. Eri asia on se, cosca wapatahtoisesti
sulmat kirjii suljetan tulowaisen ajan edestä,
jota

jota ei himoita nähdä, ja peräti kahdotan lais-
min lyöä catowaisuden tutkinto.

Euolema, mahdollinen synnin rangaistus-
peri cugutta, tuo seurafansa caiken fen, cuin
ansaise hänelle pelwon Tuningan nimen. Val-
jas ajatus hänen catkerudestaan peljättä jo
cautaa. Sencaldaisisa ajatuyisa olin minä
Ferran, cosca minä langeisin nijneuin syvään
horrorijn. Aurigo oli jo kätkenyt izensä me-
hän taa, ja andanut ehtolle luwan kääriä il-
man hämariijusa. Caicki oli hiljaisudesa, cos-
ca minulle unesa näwyi yri wanha mies lä-
hestywan sitä paikkaa, josa minä olin. Hän-
nen ensimmäinen filmänsä heitto waicutti mi-
nun tykönäni tarckauden ja yhtä haawa cun-
nioittamisen. Hänen astumisensa oli tufewa ja
hänen cakaundonsa, joca oli nijneuin läpise-
murtawainen, todisti hänen syvästä ymmär-
ryxensä lahjasta. Minulle näwyi jo, nijneuin
nuoruden wickelys wanhuden taidon canga o-
lis ollut hänen tykönänsä yhdistetty, cosca hän
astui minun tyköni ja sanoi:

Sinä euolewainen, cuoa ikänänsä sinä
olet, joca wielä olestelet ajasa, tule, minä o-
sotan sinulle lopun menon sikkä, jotas ajatte-
let, tule, ja ei sinun ole sitä ikänänsä catumis-
sta. Se hämmästys, josa minä olin, ei tait-
tanut pidättä minua suostumasta hänen ano-
miseensa, ja hänen yriwacainen muotonsa saati
si sen matcaan, että minä jo olin walmis uf-
co

osmaan igeni tälle tundemattomalle joks
dattajalle. Me seuraisimme yhdesä ja jouduim
me yhten syngiään mekään. Tämä aivoi pian e
teemme yhden aution layon, jonga ensimmäi
nen wilkaus lammoitti minua. Ei siinä nä
kynt muuta kuin yri eivä keto. Muuta
mat lacastunet euckaiset ja cuoretomat puu
walistuneilla lehdeillä seisoi siellä ja täällä.
Se hiljainen syys aica, jonga wiuhwainen
pohjatuuli kulke niitten paljastettuin maiden y
lise, ei jätä peräsänsä nisi surullisia todistu
sia. Yri rasittawainen sumu lätki tämän layon
alinomaiseen hämärään. Ei täällä ollut päi
wää eikä yötä. Sen wijmeisessä ucurasa oli
cuoleman coto rakettu ja tie siihen jouti tä
män layon läpike.

Me käwelimme kappalen hetkestä kuin
wastauksinen hämmästyks cohtais minua. Co
co keto näwyi täynnänsä caickinaisia camalia
ihmisten muotoja. Siinä käwelit niitten wai
wain euwanyet, jotka sen inhimillisen elon
wihelijäisyyden lopettawat. Siinä seisoi ne sa
nansaattajat walmisna, joita tuoni lähettä
cuolewaisten sekaan. Niineuin lumi hähturvat
ilmasa, cosca ne syngiät pilwet peittawat maa
ta, nisi näwyit myös nämät toinen toisensa ymbä
riinsä. Heidän muotonsa julisti murhetta ja tu
kkaa, ja heidän silmistänsä loisti uheawainen
tuli. Yri heistä oli, joca maahan lyödyillä
Almilla ja alinomaisella walityyellä heittäsi ruu
mistansa: se oli särkemys. Toinen otti ne
pie

pienimmät affeet hengästyrellä, ja se sisällinen
 Eipu oli lykännyt wäljun muodon hänen cui-
 wettunen ihonsa päälle: se oli tärwytauti. Toi-
 nen käwi kivistäwillä hambailla, ja caicki mi-
 tä hänenä oli, wäpisi niincuin haawan
 lehdet tuulispään edesä: se oli wilutauti.
 Toinen oli hiellä walettu ja nyi pestämätöin
 kuumus juori meren cansa caickein hänen
 suondensa läpike: se oli poltotauti. Näiden
 seurasa näjin minä hourauxen camalasa muo-
 dosa. Se tepasti tuulen cansa, ja sai woi-
 mansa taudista. Toisesa paicasa culjetteli
 woimattomus rascalla affeleilla ruumistan-
 sa ja näwöi wajowan maan sisälle. Mui-
 ten seasa en minä ifänänsä unhoda yhtä, jos
 ca luicahiti siwuike. Hän oli nopia niincuin leimaus
 ja hirmuinen niincuin wihotettu naaras ear-
 hu, ja hänen haawansa olit caicki parandu-
 mattomat: se sanottin äkillisexi euolemaxi.

Turhaan minä colisin luetella sitä wai-
 wain cocousta, joca täällä piti siansa, ja si-
 tä monencaldaissta wäjymisen muotoo, jota tä-
 män paicacunnan päämies ihmisiä warten oli
 ajatekut. Sencaldaisen surullisen näyn alla
 me mateustelimme edespäin. Minun johdat-
 tajani tarttui käteeni ja käski minun caka-
 taammalta, cako, sanoi hän, niistä ruoskia,
 joilla costo rangaise pahutta, siinä owat ne
 waiwawaiset henget, joidenga cansa muuta-
 mat pahain himoin orjat pitä taisteleman jo-
 emen, cuin he kerkiawät tämän layon yllise.

Ne jotte eläisänsä ovat maannet wotkettuna heidän himoildansa ja joiden sisällinen muoto on ollut musta pahudesta, ne otetan täldä sywyden joucoida wastan, ja heidän pitä jo täällä näiden hirmuifista käsistä tundeman sen caldaisen waiwan, joca heille aawista pahota suuremman. Eako se, joca wapisewilla askeleilla pakene niistä ruoskia, joita hän päänsä ylise näke, mutta ei cuitengan löhdä wapa caupungita, on pelco. Eako sitä hiljaisista eatumista, joca cazele taansa, caubistu wanhoja jälkiänsä, ja puresele kioldänsä. Se, joca käw raseaisa cableisa sidottuna ja alinmaa juo sitä uniwettä, jota hänelle taritan, on paatumus. Se, joca tuolla caucana tulifella ja cauhistawaisella muodolla heittele kiänsä, ja tahto repiä sydämensä ulos sisäldänsä, on epäily. Tämä näky oli minulle se caickein cauhistawaisin, jonga tähden minä pyysin uctoni kiruhtamaan.

Se oli jo tämän laxon lopulla, cosea minä näsin yhden joca walsulla eastwolla ja callistunella päällä näwyi woimattomudesa maatelewan. Niineuin yri cuckainen, joca cowalda kädeldä tule rewityxi ylös siitä hedelmällisestä maasta, ja ei enä siitä saa nestettänsä, sen lehdet ovat lacastunet, ja warsi on wärensä cadottanut, se cuirwaa peräti, ja ei jätä aihehtacan endifestä cauneudestansa; niijn oli se myös tämän canka. Caickei woima oli jo ylönnandanut hänen, ja hän waipui maahan:

han: se oli ojalinen toivo. Minä tutkein
 tässä pidemmellä sitä ihmisten tapaa, että ai-
 na vielä cuoleman waiwasakin ja juuri wi-
 meisillänsä racastaa elämätä, ja cuoleman
 maja oli jo meidän edesämme. Se oli y-
 ri maan alainez cammio, cocoonpandu mulla-
 sta ja turpeista. Ei itänänsä auringo vielä
 ole saanut heittä suloisia säteitänsä tämän hä-
 wityren codan päälle, joca oli alinomaisesa
 wdusa kätetty. Minun johdattajani puhut-
 teli minua rohwaisten, ja me astuime cohta
 tähän nurhen cammiohon. Carwat nousit
 minun pääsani, cosca minä sisälle tulia. Si-
 jnä olit cauhisturet ja ilwoituret waljulla muo-
 dolla seinisä curwatut, laattio oli tehty laea-
 suneista lehdeistä, ja se näwyi tosin sowe-
 jayi sen haldian asumastayi, jonga se oli o-
 ma. Siinä oli yri himmiä walo, nijneuin
 silloin, cosca pohjan soitot yöllä sijtumat syn-
 giain pilwein kessige, joca peljästynelle silmille
 näwyi sitä cauhistawaisemmaxi!

Täällä oli alinomainen hiljaisuus. Ei yhä
 tätän paubinata cuulunut, josa unen weljel-
 lo, cuolemalle, oli sanomista. Ei tääl-
 lä hawaittu nurisemista eli uheauxia niidä
 jotca jouduit tämän pelwon Cuningan istui-
 men eteen; sillä se oli turha rewäistä woitto
 hänen käsistänsä. Ei rucouria eikä kynnelei-
 tä huomaittu niidä, jotca heidän onnettomu-
 densa ylise olisit walittanet, eli vielä armon-
 aicaa kerjännet, sillä hänen muuttumaton hir-
 mui

muisudensa ei taitanut lepytetyri tulla. Ne
 syvät hengen vedot ainoastansa, joidenga al-
 la elämän side catte, ja se hili jonga cuole-
 man kylmä läsi puferta ruumista, olit todis-
 fruyet siehen elämän lipinään, joca cohta fami-
 nuis. Cuolema on hiruinen, sano minur
 canfacumpaini, mutta ainoastans niille jot-
 ca elinaicanansa ovat nucuttanet izensä elä-
 män ajaturin. Ne onnelliset sielut, jotca yh-
 dellä tairvallisella mielellä ovat izensä tätä
 vihollista warten warustanet, ei tarwike pel-
 jätä. Cuolema saatta heille, caickein wai-
 wain ja campauksen jälken, ikäwöityn heidän ti-
 lansa waihetuxen. Se on ainoastansa se
 maallinen maja, jonga purkamisessa cuolema
 osotta hänen waldansa.

Yhden owen cautta toisella puolella tä-
 tä cuoleman linnaa, me tulimme autiaan la-
 teuteen, jonga ylise silmät ei woinet canda.
 Siinä teki catowaisus thötä turmellarensa
 niistä jätteitä, joita tuoni oli heidän hengistän-
 sä eroittanut: tämän catowaisuden cautta he
 jälensä tulit siiri, josta he olit tehdyt, yhde-
 ri tomunpiwori. Minä näjin siellä ja täällä
 casat sen inhimillisen elämän wiimeisistä ai-
 heista, cuin olit paljat lunt, tyhjät pääcal-
 lot, cuostawaiset sammaleista. Caicci olit il-
 man järjestyttä hajoitetur ja caicci todisti yh-
 destä huonosta hallituxen menosta cuollonwal-
 dacunnasa.

Caieki olit yhden muotoiset. Turhaan
 ehein minä niissä eroitusta säädyn ja tilan vä-
 lillä. Sen voimallijimman ruhtinan ja wai-
 waisimman kerjäläisen pehcandunet jättet le-
 päisit yhdellä rinnalla. Cauneuden ja ruman
 muodon siäsa, joidenga päälle ihmisten seasa niin e-
 rincaldaisista arwood panna, näsiin minä ainoastan-
 sa yhteisen walsun muodon, jonga catowai-
 sus oli näiden luitten päälle tuotonut. Ne
 suurimmat wiholliset, jotea e uicaisimmissa maan-
 paicoissa asuit mielestä sä aiwan liki toinen toi-
 stansa, ja joidenga välillä caeus ja wiha ai-
 na ylöspäidettiin uusilla aineilla, olit jättänet
 luunsa yhden turpen päälle. Se ynsiä ricas,
 joca ennen armosta paisunut, ylpeili tawaras-
 tansa ja ajatteli igensä woittamattomari; ja
 se ylöncakottu köyhä, joca yhteisen elämän
 loukasa istui unhotettuna ja luki jocalsta a-
 ffeletta hänen työläisestä woellurestansa; olit
 molemmat cadonnet, ja heidän luunsa macai-
 sit secoitettuna. Caieki erincaldaiset olit tä-
 sä yhdenealdaiseri tullet, ja wacurdella en mi-
 nä taitanut muuta päättä, kuin että nämät
 olit jouseus ollet. Caieki macaisit liickumattomina
 sen tywennen taitwan caton alla, ja heidän pi-
 ti sinä macaman niincauman kuin heidän
 jälleensä caieki piti coconduman luojansa eteen.
 Oppene tästä, sanoi minun uetoni, sinä, jol-
 le tämä tie on vielä polkemata. Sijnä ma-
 kawat he caieki yhtäläisnä. He owat ollet se
 kuin sinä nyt olet, he owat nyt se, jori sinun
 tuleman pitä. Oppene ylöncakommaan turhut-
 ta:

ta: siinä hawaitet sen lopun, ja cuinga sei-
monincaldainen hohtawa coreus cato niincuin
warjo. Ahkeroihe sinuas taiwallisista, jotea saatta-
wat sinun onnellisevi ajasa ja wielä onnellisemmyi
coscas näiden seeaan joudut.

Me kävelimme pidemmäldä nämät tuo-
nen laitumet umbärnsä. Lukemattomat haudat
jouduit näkywiin ja ne olit täytetyt lijekumato-
tomilla asumilla. Yri aicacunda oli walmi-
stanut toiselle siian: joca mullan turwe oli se-
coitettu niiden poisnuckuneitten tuhwalla, ja
joca affele, einin stettin, peitti yhden osan hei-
dän tomuitansa. Minun johdattajani pyysi
minun astumaan likemmäldä näitä hautoja.
Minä curkistelin yhden sisälle: muutamisa yhs-
teen sovitetuissa laudoissa näjin minä wäähän
mustaa muldaa. Wiheliäiset jättet siitä ma-
jasta, joca aicanansa oli niin caunisti raket-
tu! Pääcallo macais yhdesä pääsä, ja muu-
tamät luusolmut siinä toisesa. Minä cakelin
wielä toiseen, josa perstandunet rieroun rää-
pälet peitit yhtä luun rouckioo, hiuyet olit
poispudonnet, ja ei siellä näkynyt muuta ein
home ja caicfinainen rumuus. Colmannesa
nähtin selkiä esieura turmelluyen wallasta, si-
sälle painunet filmät, sinisen carwainen muo-
to, ja hytnyt weri. Ei minä käänsin iheni
pois ja minun tuli surcu cakella meidän yhs-
teistä wiheliäisyttämme niin camalasa cuwau-
resa. Mutta ucko joca myötäni seurais ru-
peis minun kateeni. Tottunut telemään iheli-
len

lensä tutuyi niistä wäimmeisiä tapauvia, puosti hän minun vielä odottamaan. Hän rupeis saunallansa kinarääpäkibiin ja paljasti sen eautta ne wierat, jotta turmellus oli eukunut ihellensä amuyi. Ne slit cuohuwat madot, jotca ruumista peitit ja saalistansa iloishit.

Tutkistele täsä, sanoi hän, sitä wihelijäistä ihmistä. Cosca elämän fuloisudet huwittelewat hänen silmiänsä, euinga onhän silloin iheensä suostuwainen? Mikä petollinen warro on eanueus ja ruumin ihana muoto? Se on niiden west kelloin eaidainen, jotca rikkendelewat weden päällä, ja auringoa wastian coreilewat taiman earen ihanaifudella, mutta euitengin eohita raukewat tyhjään. Muista täsä ylönvaldisutta, se yhteisin elämän orjain seasa. Tämä ruumis on se, jonga eanistureya he owat löytämänänsä eaiken onnellisudensa. Ei mitän niin eallista ole joca ei pida tätä toucon ruocaa eanistaman, ja ei yhtäkän waatien parren murotoa, joca ei pida kšämän sen turhaa prameutta. He eläwät hecumasa ja syöttäwät ruuminsa tuhannilla hercuilla tehdärensä sitä niin paljon riwommayi euoleman jälkeen. Oppene tästä ylöncašomaan lihan plytyriä ja tueauttamaan haurellisia himoja: anna tämä eaiesti olla sinulle waicuttawaiseyi muistutureyi: silloin sinä eakelet ihe euolemaa filmijn tytywäisellä mielellä, ja ei se peljätä sinua, eittäš joudut madoin saaliyi. Se sulvainen toiwu tulewäsestä elämästä pida silloin kiewittäman

mön tuonen catterutta. Cencaldaisesa tyttö
wäisödesä odotti nyi Frouwa cuolemata, ei
caurwan aicaa sitten, joca, cöscä hän näki
cuolema tuotesansa yhden madon tulewan u-
los ruumistansa, otti hän sen käteensä ja kau-
tu suulla sanoi: odota wäpä, cöhta sijnä saat
caicci tyynni.

Minun johdattajani wei minun toiseen
paikkaan, josa näwyi caicci se coreus, jolla
taintaiset lepocammiot olit caunistetut. Sijnä
olit monencaldaiset rakennukset ja esihuonet,
joisa kilmot ja sota alet näwyit ripustettuna,
ilmottain sitä suurta sucua, josta ne edestmen-
net olit akcunsa saanet. Siellä olit callit ki-
wi päkät raketut, jotea piti jälkentulewaisille
heidän corkiata nimeänsä warieteman, ja ru-
hot olit heidän hautainsa päälle kirjoitetut, jote-
ca jälkimailmalle piti muistuttaman niistä cun-
niallista awuja cuin häneldä olit seurattawat.
Sijnä olit myöc arcut callista ainesta silkillä
caunistetut. Minä ajattelin löytäweni niiden
sillä myöc jotain otollista, mutta nijsä kii-
däwöisä arcuissa olit ainoastansa kätketöt muu-
tamat madännet luut. Cuolema, sanoi mi-
nun johdattajani, ei ole tottunut tekemään
jotain eröitusta niiden wälillä ihmisten seasa,
jotea muiden edesä owat asetetut loistamaan
mailmasa: ja sitä madändäwäistä turmellusta
ei taitta estettä sillä cunnialla jolla nämät
hautaansa lasketan. Caicci tämä päköwä co-
reus on ainoastansa caunis esirippi sen ilwois-
ta

tavaisen cauhisturen edessä, kuin cuolema myö-
tänsä tuo. Se on yri mitätöin lohutus sen
suhden, että meidän täyty otta ero caikista es-
läwistä. Cunnia ja coreus, joca niijn ahne-
si esitän cuolewaisilda, ei ole muu kuin ca-
towa loisto. Se hohta tosin maallisissa silmi-
ssä kyllä otollisella tavalla. He pyöriwät,
he halawat, he jättäwät monda työläistä a-
steletta saawuttarensa siinä. Siitä corkeudes-
sta onnen astuimella, johon he owat pääsuet,
cakelewat he multa ymbärillänkä ylöncahella.
Heidän nimensä mainitan cunnioittamisella cau-
caisimmilda, ja heidän teconsa lendelewät sa-
noman siijwillä ymbärinsä, ja jättäwät ma-
ilmalle ylistyren ainen. Heidän auringonsa
laste cuitengin, ja cuolema kätke heidän pi-
menteen. Se on tosi, he tulewat suarella
cunnialla saateturi heidän hautaansa, mutta
cago heidän loppuansa. Siinä macawat
muutammat pehcanduret luut, yhtäläiset niiden
cansa, jocka igensä owat cangalla werhonnet
ja nyt lepäwät neljän laudan sisällä maan
poressa. Uica, joca caicci culutta, kätke myös
heidän nimensä unhotureen, ja heidän hau-
tainsa ylike käydän huomamata niincuin ei he
illänänkä olisi ollet.

Sen lakeuden, jonga me äsköin jätimme,
cohtaisimme me jälleensä tämän cansapuhun al-
la. Se yhteinen häwitys, jonga tuoni tässä
paicacunnassa oli matcan saattanut, oli jo niijn
täsiittänyt minun mieleni, että minä lähes unhotuin
aja

ajatella sen toisen ja callimmon osan päälle
 ihmisen olennoista, joca ei tästä häwityksestä
 taitanut olla osallinen. Tätä ajattellessani, nä-
 royt ihmisten bohmot ympärilläni culjesteles-
 wan. Minun hämmästyreni canssa secoltti is-
 gensä, halu cuulla jotakin siitä heidän tila-
 stansa, joca seurais sen jälkeen cuin he olit
 maailmasa elänet. Ei se wiipynyt cauman, en-
 nen cuin yri tuli minun tygöni, joca näroyi sur-
 cuteldawayi. Hänen rindansa tykatti rascas-
 sta huocaurista ja hänen päänsä callistui mur-
 hesta. Itä oli jo muutoin piirtänyt sywät
 waot hänen ohaansa, ja hän kärovi kymärry-
 ystä yhden rascan taacan alla wuosista. Cu-
 rowalle sinuas, sanoi hän, minun onnettomu-
 desani. Anna se olla sinulle waroituseyi.
 Minä wietin yhtä onnetoinda elämää. Tur-
 huus täytti minun mieleni, ja se petollinen
 cauneus maallifesta tarwarasta lumois minun
 sydämeni. (Otä waari ettei täällä puhuttu
 muuta cuin totuutta.) Minä asetin caiken ta-
 warani, caiken haluni ja tygöni wottayeni
 maallisia. Tästä tydläisessä murhen yidosä cu-
 lui yri osa yöstä, joca muutoin olis minulle
 lewoyi ollut, ja minä elin huonosti, että mi-
 nä olisin kyllä saanut. Hiljan ja warhain
 cumarsin minä sitä sokiata mammonan onne,
 ja en minä ollut costan enämmin suuttuma-
 toin, cuin silloin costä minä sen petollisia lu-
 pauxia wartojin. Caickinaiset wälicappalet o-
 lit minun filmisäni-luwalliset tydyttämään si-
 tä sammuttamatoinda ahneutta. Dikeudella
 ja

ja wäärtydellä, laillisesti ja lain warjon alla
 minä ahterasti cocoihin ja en laimin lönnyet
 mitän. Työntekijästä puserstin minä hien, ja
 jätin hänen usein maramata: minä saatin les
 skiä ja orwolapsia murhelliseksi ja wiritin pau
 lat wiattomuden eteen. Ei löyhän cuumat
 Eyynelet ikänänsä woinet taitwutta minun cal
 lio-cowaa sydändäni, eikä awata cuckaroni
 hywintekemiseen. Minä tulin myös rickari.
 Arcut kätkit tawaroita, aitat seisoi täyryt
 yldäkylläisydestä. Oyat minun puifani notkis
 stuit hedelmistä ja calun lastut taloncappaleis
 sta. Wanhuuden ikä oli jo istuttanut ne
 walfiat hopyacarwat päähäni, ja lewittänyt
 caihen silmäini eteen. Minun heicon ruu
 mini olis nyi tuulis pää jo pian caatanut, ja
 minä culjettelin igeni wielä cuitengin tawara
 ni tygö.

Cocomisen ja warjellusen surun alla tu
 li tuoni ja löi oweni päälle. Uliwan tydlä
 sti minä lastin igeni wuotelle. En minä tai
 tarut eroitta sydändäni pois ajallisista, sillä ei
 se ollut wähemmissä cableisa kuin minun ra
 hanican. Cuolema oli senealdainen sana, jo
 ta en minä woinut cuulla mainittawan. Cu
 ulla ja catendella caselin minä niistä, jota
 minun waiwalloisesta lylwöstänti piti niittä
 män ja omaisudeni perimän; mutta ei mitän
 auttanut. Minun piti ottaman ero ja niij
 tulin minä tänne. Nyt saan minä yhtäläisellä
 mitalla kuin minä olen ajasa mitannut. Mi
 nä

nä olen jo caicein köyhin ja minun täyty-
nyt puserella tyhjiä käsiä. Mutta minä olen
myös ricas niistä waiwoista, jotka ei ikänä-
sä yhä loppuman. Niiden kärsiwäisten huo-
cauyet ja kynnelet owat tulleet culuttawaiseri-
ruumin madoyi minun sielunani, ja minun
silmani edesä owat aina ne päällecaudajat,
jotka minulda waativat ijancaiceista mayoo.

Evnen astui edes ja sanoi: sinä onneli-
nen tundematoin, joka saat olla ainoastansa
cuullia minun waiwoistani. Hywillä luon-
non lahjoilla ja caunilla ruumin muodolla
castwain minä igewallaisudesa. Minä totuin
jättämään himoilleni waldoimet ohjat, ja ot-
tamaan niistä neurooa. Ecco lähde minun
tytywäisyteeni cuohui maallisisa hurwitzisa.
Minä elin niinkuin luotu igelleni epäjumala-
ri. Nuoruden wimmaus curwaisi minun es-
teeni himoin ja hecuman menon, niinkuin yh-
den wiherjän niitun tuhannilla cucfaisilla cau-
nistetun, josa linduin parwi wisersi monen-
caidaisella äänellä, ja iloiset wirrat cuohult ruohon
seasa. Se on mielestäni yri suloinen sata-
ma, josa se lepyisin tywendö macais weden
päällä. Eämän perollisen näön jälkeen plön-
annoin minä igeni caiceinaisen pahan himon
seuramiseen. Minä ryhyppäisin sitä makiatu-
myrkyä, josa minua lumwis wielä endemmin.
Minä syoktiin hecumata ja istuin hänen wira-
ransa partalla jähdyttäämään palawuttani.
Minun pöytäni räpisi monencaudaisen walmi-
susten

kusten painon alla, erinomattain pidoissa, ja
 minä rasitin iseni juopumisella, joca ei wä-
 hemmin ruumini voimaa, kuin myös omai-
 suttani culuttanut. Baatten parresa oli
 minä niineuin muusakin ylönvaldinen ja tur-
 hudelta käsitetty. Ne haurelliset himot saa-
 tit minun luvattomille polguille, ja caucana
 stitā, että minä olisin sotaa julistanut niitā
 vastaan, racastin minā heitā, eli jos minā
 sodein, niin minā aina jāin alakāden. Se
 pakenewainen aica oli minulle, ilman seneals-
 daisia ajan culutuxia, vitkā, kuin hypyt ja
 cortinlyömiset ovat. Mutta wielā enāmmin
 oli aica vitkā, cosca Ebristillisestä waellure-
 sta ja elāman puhtaudesta puhuttin. Zlo ja
 riemu seuraisit minun siwullani ja minulle o-
 li elāma aiwan racas, cosca minā tulin cuo-
 lema-laxoon. Yhdessä surcuteldawasa muuto-
 resa ja ilman walmistusta jouduin minā hā-
 nen saalixensa. Mutta cawahda sinā, ettes
 seura minun iāskiāni, ja caubistu astua yh-
 tā asfeletta minun teilleni. Waan minā o-
 len onnetoin ja minun täytyy niin oleman.

Zoinen sanoi: en minā ole saastuttanut
 iskiāni sinā loasa, joca pahundeesta wuota.
 Ei cucaan ole tiennyt mainita minun nimeāni
 hāwäistyyellä eli carttamisella; sillä minā wa-
 elsin aicani cumiialla. En minā ikārānsā sota-
 tanut wiattomuutta, engā rakendanut omaa
 onneni muitten pericadon päälle; sillä en mi-
 nā

nä kerjännyt hoitto menestyneeni wäärtydelä.
Mutta en minä ole hyväkän tehnyt. En mi-
nä tarinnut tarwikkawille awullista tättä. Mi-
nun sydämeni oli järki eawala, ja hurvitte-
li isiänsä salaisisa himoisa. Se joca minua
nuhteli, oli joutumallansa minun wihaani,
oli se opertaja eli jocu muu. Minä pysyit
hedelmätöinnä puuna, sentähden olen minä
ansainnut poldetta.

Näiden tila oli se onnettomin. Heidän
wiheliäisyydensä oli pahjota suurempi, kuin se
näwyi pääldäpäin. He cannoit sisällänsä sen
madon, joca heitä eawais, ja sen catkeran
juuren sanomattomijn tustijn, jota he ajasa
olit niin wiriästi eastranet. Mutta cuinga tu-
lin minä tehoiteturi, cosca yri haamu astui
minun tygöni, joca iloisella eawolla eakell
minua. Hänen filmistänsä taittin nähdä
tytywäinen mieli. Sinä cuolewainen, sanoi
hän minulle, joca et wielä ole kerinny siehen
wihimeiseen tuonen muutoreen, wuoro on
keran sinun olewa. Minä oliin myös ajasa,
ja näjin turhuden. Minä näjin, ja opein
eakomaan sen ulön. Minä näjin että sen sumun
tacana, jonga pahouden himo oli lewittänyt
libhallisten filmäin eteen, oli wälttämätöin pe-
ricato salattuna. Elkiwaldaisus uppoi wih-
doin sywyteen, ja suruttomus joudui haari
ricoon teräwäin earein päällä. Hecuman
liehacoisewaisen tielen alla macais cuoletta
wainen

wainen myyky tättettyä. Tämä herätti minusa cauhistuyen pahuteen. Minä ehein sitä totista tytywäisyyttä tairwallisessa mielessä. Minä löysin sen tien perän, joca piti minua johdattaman siihen autualliseen eloon ja siihen puhtaseen iloon, ja minä löysin sen. Minä lävin waeldamaan sitä. Minä olin ahkera hywyden harjoitusessa, ja rakkauts oli tykösnäni waicuttawainen.

Ei se ollut toisin, ettei waivoinkäymiset coettanet minun waikeni, ja aallot wiereskelti isensä minun heikkoos lairwaani cohden. Mutta minä olin sen korkeimman turwisa ja hänen armonsa oli minulle täysi. Sen kautta wälttin minä ne werkot, joita wiholliset olit eteeni wirittänet, ja heidän camaludensa pysyi saamatoinna, sillä minä waelsin walleudessa. Minä asetin aina sen hetken eteeni cosca silmäni piti Eijni painuman, ja cosca ajan wiriä oli ijancalcifuden mereen juoyewa. Minä ajattelin aina cuolemata: Sentähden tuli hän ei nijncuin odottamatoim wihollinen, waan nijncuin toiwottu wieras. Hän carcais sen wijsmeisen Ferran minun heicon majani päälle ja minä woitin hänen cuollesani. Minä caheilen ilolla minun pehbanduneita luitani, heidän pitä Ferran wirkoman, ja minä niistä jo ne onnelliset hedelmät, jotea tosin ei ole ansaitut, mutta cuitengin minulle langennet.

Toinen haamu wähäisestä lapsesta tuli ja sanoi: minä waelsin myös elon läpi, mutta minun ulostämiseni seurais kohta sille tämiseni päälle. En minä saanut lukea monda vuotta: minä pääsin myös lukemasta monda murhetta. Minä tulin poistettumaksi ajan helmasta, koska minä vielä olin wiattomudefani. En minä vielä kerinnyt särpimään tyhmyttä, eli petettä niissä, jotea harha teille johdattawat. Sen pahahimon maikat huulet ei tainet vielä taitwutakaan minun heikkoja sydändäni, ja en minä openut tundemaan petollisuuden peitettyä sadinda. Wiattomuus johdatti minua tänne, ja ei minun sieluni ollut rasitettu syndisten ahdistawaisilda cuormilda. Minä nucuin Nitini helmasta, ja minun hytnnyt ruumini castettin hänen kynnelillänsä. Minun pisuiset luuni lepawät rauhasa, ja minä warton sitä hetke jona ne jälleensä yhdistetän catomattomudefa.

Minun johdattajani, joca minua oli saattanut näiden maan paickain läpi, sanoi jo ajan olewan seisahda meidän mateastamme. Hän annoi päätöxyri minulle yhden muistutuksen siitä cuin minä olin cuullut ja nähnyt. Hänen menetyrestänsä ja puheistansa talsin minä päättä, että hänen nimensä oli peränajatus, ja minä heräisin.

B ä ä t ö s .

T ä s ä s i n ä n ä e t r a c a s l u l i a l u h y k ä i s e n
 e u o l e m a n l a i d a s t a . S i
 n ä o l e t n y t a j a t u y i s a m i n u n e a n s a
 m i t ä i ä m a t c a a t e h n y t , s i l l ä t ä m ä
 o n y r i o p e t t a w a i m e n j u t t u , j o c a a i n o a s t a n s a
 t a r e s i t t a s i t ä s i i n ä e t e e p a s e t e t t u a t o t u u t t a . S e
 o n m y ö s t o s i , e t t ä s e k ä s i n u n e t t ä m i n u n ,
 h i l j a n t a i c k a w a r h a i n , p i t ä t o d e l l a l ä h t e m ä n
 t ä h ä n c a l l i s e e n m a t c a a n j a m e n e m ä n c o c o
 m a i l m a n t i e k ä . J o s . 23 : 14 . S e n t ä h d e n
 t e k e s e a i w a n h y w i n , j o c a a i c a n a n s a e u o l e m a i
 s u t t a n s a t u t k i s t e l e , s i l l ä t ä t ä e d e s p a n e m y ö s s e
 w i s s a s S y r a c h i n p o i c a n i i n c u i n t e l i e t t ä s y n d i ä
 w a s t a n . M i t ä s i n ä i t ä n ä n s t e e t , n i j n a
 j a t t e l e l o p p u a , j a n i j n e t s i n ä c o s c a n s y n
 d i ä t e e . M u t t a s e h y ö d y t t ä w ä h ä n , j o s t ä
 m ä p e r ä n a j a t u s s e i s a h t a a i n o a s t a n s a j u h u n j a
 j ä r k e e n , w a a n s e n p i t ä m y ö s o l e m a n w a i c u t
 t a w a i s e n e l ä m ä s ä , n i i n c u i n y r i w a l m i s t u s e u o
 l e m ä h ä n . W a l m i s t a a i s i ä n s ä e u o l e m a a n , o n
 h e d e l m ä e u o l e m a i s u d e n o i k i a s s a t u t k i n n o s t a .
 T ä m ä w a l m i s t u s e t e e n a s e t e t a n , a l i e t a n j a
 t ä n t e t ä n s i j n ä p a r a m m u y e n j a u s c o n t i e s ä , j o
 h o n m e i t ä P y h ä K a a m a t t u n i j n y r i t o t i s e s t i
 j o h d a t t a . J o c a i k e l l ä , j o c a u s c o n c a u t t a o n
 u h d i s t y r e s ä W a p a h e t s i a n J E s u y e n e a n s a , o n
 s e a r m o n e t u , e t t ä e u o l e m a o n n i e l t y w o i t o s a .

Mitä tässä vertausten tavalla on edes-
 pandu, wahrenista myös Pyhä Raamattu, jo-
 ca myös vertausten muodolla usein eteenaset-
 ta ne wijmeiset asiat, ja ehkä ne edesmenneet
 euollet tässä jutussa pannaan puhumaan, on se
 cuitengin wahwa totuus, etten me tässä elä-
 mässä enä ikändnsä heidän cansansa kescustel-
 la saa, mutta heidän teonsa, jotka heit-
 noudattawat. Jlm. kirj. 14: 13. sanowat
 meille caiken sen, cosea ne kehoittawat meitä
 jälkenseuramiseen, nijncuin tisen Christillisy-
 den esicumat, josa tarcoituyesa Abel sanotan
 uscon cautta wiela puhuwan, waicka hän euol-
 lut on. Ebr. 11: 4. eli myös carttamiseen,
 nijncuin cuoseman hedelmät. Kerran pitä
 myös caicci julki tuleman sinä suurna päiwä-
 nä, jona monda (Se on caicci) jotka maan-
 tomusa macawat, heräjäwät, muutamat
 ijancaicckiseen elämään, ja muutamat
 ijancaicckiseen pilkkaan ja häpiään.

Dan. 12: 2.

316. X. 99.

Port Hart aus Kirijaja.
Coleman

Mf. Ex

